

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

175. Quæ sit praxis impetrandi parochialem, cujus collatio spectat ad Papam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

rari quidem posse ab urbe Romana, non tamen ab ipsa sede Apostolica, neque sedem ab ipsa Curia, ita ut sicut Curia Romana ibi censetur esse, ubi est sedes, ita sedes dicatur esse, ubi est Curia, & pro curia Romana sæpe ponatur sedes Apostolica. Lott. n. 10. citans Gemin. in c. presentis. de preb. in 6. n. 4. Jo. And. in c. 2. tit. eod. in 6. Gl. in caput statutum. de preb. in 6. notab. 2. atque ita malè à Barb. reprehendi Covar. dum in pract. qq. q. 4. n. 10. censuit sedem Apostolicam non intelligi, ubi est Papa simpliciter, sed ubi est Papa cum suis consiliariis, id est, cum sacro senatu. Lott. n. 11. hinc infero, &

4. Respondeo quartò: idem esse vacare in Curia, & vacare apud sedem; seu eandem esse vacationem in curia, quæ apud sedem. Lott. n. 14. cit. Gl. in c. statutum. notab. 1. Simonet. de reservat. q. 30. n. 2. Mandos. ad reg. 5. q. 1. n. 16. contra Gomes. ad reg. de triennial. q. 31. Covarr. in pract. q. 36. (ethi is ibidem quoque dicat contrarium esse opinionem communiorem) Gonz. loc. cit. n. 49. & Rotam in una Cordub. Capellania. 25. Octobr. 1596. quos citat Lott. n. 15. & quibus adhæret Castrop. tr. 13. de benef. d. 2. p. 16. n. 2. sentientes omnem vacationem apud sedem dici vacationem in Curia, sed non contra. Sic namque etiam c. 2. de preb. in 6. textus eandem, quam priùs dixerat vacationem apud sedem, postmodum vocat vacationem in Curia, ut etiam observat Jo. Andr. loc. cit. apud Lott. n. 17. Minus autem rectè dicitur ab adversariis, eam solam vacationem, quæ contingit per obitum in Curia, vel in alio loco intra duas diatas (intellige legales, quarum una continet 20. leucas, ut Gl. in c. presentis. de preb. in 6. seu 20. milliaria juxta l. vicina millia. ff. si quis cautionib. Castrop. loc. cit.) dici propriè vacationem apud sedem; omnem autem aliam vacationem in Curia, quæ non fit per obitum, impropiè dici vacationem apud sedem. Ex eo namque non diversificantur hæc duo: vacare in curia, & vacare apud sedem; sed solum diversificantur ipsæ vacationes, seu modi vacandi in curia, nempe per obitum & aliter, tendentes ad diversimodas reservationes. Lott. n. 18. sed & minus bene opponitur: sede Apostolicà vacante esse adhuc existentiam ipsius sedis, & consequenter vacationem apud illam, & tamen non dari Curiam deficiente personâ principis: nam mortuo Papa non moritur, vel extinguitur jus principis, sed illud remanet vivum, nempe quoad radicem in sacro senatu; quoad authoritatem verò in ipso Christo. Lott. n. 21. & 22. Minus etiam bene opponitur, sedem ab Urbe moveri non posse, ut ipse Lott. dixerat p. 1. q. ult. & tamen moveri posse ab Urbe Curiam. Sedes namque Apostolica alia est spiritalis & immobilis, de qua intelligitur, quòd creditur sedem Romanam seu Ecclesiam Romanam esse Ecclesiarum omnium magistram: alia visibilis & transferibilis, nimirum sedes & thronus Principis, quem is in senatu, tanquam ejus caput habet, secundum dicta ad initium hujus q. Lott. n. 24. apud quem numeris sequentibus susè tractatum vide, an ex qualibet vacatione in Curia, vel apud sedem emergat reservatio; & num., & qualiter omnis reservatio emergens ex vacatione in Curia, vel apud sedem dicatur clausa in corpore juris, de quo nos infra p. 3.

Questio 174. Ad quem sede Papali vacante spectet collatio parochialium reservato-

rum aliàs Papa ex eo, quòd vacent in mensè Pontificio?

1. Respondeo primò: per concordata Germaniæ ibidem Episcopi, aliisque Collatores provident de beneficiis omnibus, quæ sede Papali vacante vacare contigerit, & ad eorum aliàs collationem propriè spectant. Pirh. ad tit. de preb. n. 347. citans Chockier in reg. 2. Cancellaria n. 9.

2. Respondeo secundò: vacante sede Papali etiam absolute & ubique cessare omnem reservationem mensium, ita ut Episcopi (idem est de aliis collatoribus) possint liberè conferre omnia beneficia vacantia in omnibus mensibus, idque donec novus Pontifex fuerit electus, isque regulas Cancellariæ denuò publicari, quod facere solet postredie suæ electionis. Pirh. ibid. n. 354. citans Chockier, in reg. 8. n. 18. Garc. p. 5. c. 1. n. 643. His consentit Corrad. l. 3. c. 6. n. 57. ubi ait provisionem factam ab Ordinario de beneficiis sede Apostolicà vacante in quolibet mensè vacantibus validam esse, nisi ipsa beneficia sint aliàs affecta, & num. 58. ubi expressè: parochiales Ecclesiæ in mensibus reservatis vacantes sede Papali vacante validè conferri possunt per Ordinarium, testaturq; pluribus exemplis (utpote quæ sunt de parochiis etià extra Curiam vacantibus in mensè Pontificio, & huic aliàs tantum reservatis) passim sic praticari approbante Dataria Apostolicà, & variorum Pontificum Auditoribus; quin & ipso Clem. VIII. etsi fortè ad hoc malè applicet textum c. si Apostolica. de preb. in 6. utpote qui non loquitur, nisi de parochiis vacantibus in Curia, & vel hinc unicè aliàs in quocunque mensè vacent reservatis, ad òque tantum liberat ab hac reservatione, quæ resultat ob vacationem in Curia. de Luc. de benef. d. 24. n. 5. citans Barb. in collectan. ad c. si Apostolica. in fine. Gasp. de Perusio de reserv. q. 5. Garc. p. 5. c. 1. n. 103. contra Zerol. in praxi p. 1. v. beneficium. §. 3. Gonz. ad reg. 8. §. 5. præm. n. 137. Pax Jord. de benef. l. 10. tit. 2. n. 57. (quibus re ipsa consentire videtur Corrad. loc. cit. ut patet ex exemplis ab eo adductis) credentes dictam decretalem intelligendam generaliter & indefinite in quibuscunque parochialium vacationibus, sive in Curia sive extra curiam, sive sede Papali vacante, sive plenè vacent; sive reservatæ ob mensè Pontificum, in quo vacant, sive ob vacationem in curia, sive ob aliam affectionem: unde etiam negat de Luc. in genere beneficium (adeòque & parochiale) quod vacavit in mensè Papali, Pontifice adhuc vivente mansit improvisum, ob mortem Papæ supervenientem, posse per Ordinarium conferri eadem sede adhuc vacante (secus si vacare cepisset in mensè pontificio Pontifice mortuo, seu sede vacante) eò quòd beneficium semel reservatum vel affectum sit & maneat tale eadem sedis vacatione durante, ita ut Ordinarius in ejus provisione se ingerere nequeat; quamvis per mortem Papæ expiraret regula Cancellariæ reservatorie, quibus fuerat reservatum, citatque pro hoc Anchar. conf. 138. n. 3. Gemin. conf. q. 3. n. 16. Gonz. cit. §. 5. præm. n. 85. Rotam decis. 12. de prebendis in novis.

Questio 175. Quæ sit praxis impetrandi parochialem reservatam Pontifici, seu cuius collatio spectet ad Pontificem, qui de ea providet Oratori prævià Ordinarii attestatione

ione de illius idoneitate, cuius attestari formulas vide apud Corrad. l. 3. c. 5. n. 1.

1. Respondeo primò: dum verè parochialis est habitu & actu, id exprimendum in supplica (cujus pariter vide formulam *ibid.*) dicendo: *cum Ecclesia Parochialis* (neque enim idem erit dicere: *cum Ecclesia curata*; quia etsi omnis parochialis sit curata, non tamen omnis curata est parochialis, juxta dicta supra) absque expressione tamen qualitatis curæ, cum qualitas parochialis necessariò implicet curam (quamvis dum cura animarum exercetur per parochum in Cathedrali, quæ simul parochialis est, necessariò dicendum sit; *cum beneficium cathedralis Ecclesia. N. que etiam parochialis existit &c.*) sicque habere stylum Datarix & Cancellariæ, testatur Corrad. *loc. cit. n. 4.* atque ita etiam in quibuscunque impetrationibus beneficiorum, quibus cura animarum incumbit, hujus curæ incumbentis necessariò faciendam esse mentionem, cautum est *regula 57. Cancell. juxta expressum textum c. cum illis, de prob. in 6. secus tamen, ubi est cura tantum jurisdictionalis; non enim tunc vitatur impetratio per non expressionem illius. v. g. si impetretur Archidiaconatus, non expressâ ab oratore curâ fori contentiosis; cum eam de jure habeat, & quod de jure certum est, expressione non egeat. c. 1. & c. ad hac. de off. Archid. Felin. in c. super literis. de rescript. n. 8. apud Corrad. *loc. cit.**

2. Secundò: dum Ecclesia est solum habitu parochialis, non est opus in ejus impetratione facere mentionem de curâ (utpote quam quis propriè habere dicitur secundum Abb. in cap. dudum. de elect. notab. 6. & Decium, in c. ad aures. de rescript. n. 6. ad quem pro administratione Sacramentorum parochiani coguntur accedere, & ipsè ea ex necessitate administrare; qualis non est, ubi Ecclesia Parochialis destituitur) Corrad. *loc. cit. n. 6. & 7.* citans Felin. in c. postulasti. de rescript. nu. 1. habentur enim & regulantur istiusmodi parochiales juxta hodiernam Datarix, Cancellariæ & Rotæ praxin, ut beneficia simplicia teste Corrad. *num. 6.* unde & compatibles sunt cum aliis beneficiis personalem residentiam requirentibus, vel etiam cum aliis curatis habitu & actu simul. Corrad. *n. 7.* citans Gl. in c. licet. de elect. in 6. Bursat. *cons. 152.* Marcum Anton. *variarum resol. l. 1. resol. 53. n. 4.* Hojed. *de incompat. benef. p. 7. c. 13. n. 58.* & in similibus ex mente Cancellariæ locum non habet *c. de multa. c. in cunctis. c. sicut canon. de electione.* de quibus vide Corrad. *n. 8.* Neque in iis locum habet decretum Trid. *sess. 24. c. 12.* quo præcipitur, ut provisi de quocunque beneficio habente curam animarum intra 2. menses à die adeptæ possessionis emittant professionem fidei, & jurent in manibus Episcopi, se mansuros in obedientia Romanæ Ecclesiæ; id enim intelligitur tantum de cura actuali. Corrad. *sub n. 9.* Quin etiam gratia non est obreptitia, si in supplica narratum fuit Ecclesiam esse sine cura. Felin. *loc. cit.* apud Corrad. *n. 7.* maximè, cum per annos plures caruit parochianis, & verisimiliter nulla spes est, ut Ecclesia talis parochialis ad actum revocetur. Garc. *p. 5. c. 3. n. 111.* apud Corrad. *loc. cit.* (in quo casu locum non habet declaratio Gregorii XIII. declarantis Parochialem tantum habitu habentem curam comprehendi verbis *c. de multa. de prob.* sed solum in casu, ubi probabilis spes est recuperationis actus. Garc. *loc. cit. num. 121.* apud Corrad. *num. 9.*) & multò maximè, si lapsi essent anni 40. sine parochianis; tunc enim

status beneficii esset immutatus, & beneficium erit simplex juxta *c. cum beneficio. de prob. in 6. Paris. de rescript. l. 10. q. 2. n. 87.* apud Corrad. *sub n. 9.* In hoc casu dici potest: *cum simplex beneficium;* & absque eo, quòd necesse sit dicere: *parochialis habitu, & non actu,* quamvis tamen & in hoc casu contrarium requirant Dataria & Cancellaria teste Corrad. *sub nu. 9.* nimirum in supplicâ Papæ porrigendâ debere exprimi, quòd Ecclesia sit parochialis habitu, & non actu; licet enim habeatur tanquam simplex, non tamen secundum Datariam Apolliticam amittit nomen parochialis. Gonz. *gl. 6. nu. 89.* & licet nunc sit beneficium simplex, potest tamen dari recuperatio actus, si revertantur parochiani; in quo casu tenebitur ejus Rector mox promoveri. Corrad. *n. 9.* cum per reditum parochianorum ipsâ Ecclesia recuperet statum suum pristinum quali jure postliminis. Mareschot. *variar. resol. l. 2. c. 95. num. 2.* nisi interim Ordinarius illi subtraxerit limites, eosdem alteri parochiæ attribuendo. Corrad. *ibid.* citans Host. in *c. quia nonnulli. de clericis non resid. & Lott. l. 1. q. 20. num. 153.* unde in supplica dici non poterit: *cum perpetuum simplex beneficium;* sed dici debet: *cum parochialis Ecclesia habitu, non tamen actu.*

3. Tertiò: si spes est probabilis, Ecclesiam talem recuperaturam actum per reversionem parochianorum (v. g. in casu, ubi causa recessus parochianorum fuit incurfus latronum; quia adhibito huic malo per superiores remedio, probabile est, parochianos in patriam & locum suum redituros) & facta non fuit mentio curæ in supplicâ, gratia est subreptitia. Corrad. *sub n. 9.* testans sic resolutum in una Firmianâ parochialis. 16. Decemb. 1558. multòque magis, si narratum fuit, esse beneficium sine cura. Corrad. *ibid.* citans Garc. *p. 5. c. 3. n. 112.* Rebuff. & c. Felin. in *c. postulasti.* Card. & c. fed & Dataria & Cancellaria ob spem reductionis de habitu ad actum nunquam dispensat ad unum curatum habitu, & alterum actu. Corrad. *ibid.* Porro hic dicta de Ecclesiæ qualitate & statu narrando in supplica juxta adhibitas distinctiones locum quoque habeat circa similes Ecclesias jam obtentas, nimirum in Ordine ad impetrandum aliud beneficium habendum unâ cum illis. Corrad. *sub n. 9.*

4. Respondeo secundò: exprimendum quoque in supplica nomen sancti, sub cujus invocatione est parochia, sicut etiam servatur de quocunque alio beneficio, nisi illud curatum esset intus Ecclesiam Cathedrali; nimirum dum incumbere cura ipsi cathedrali; tunc enim necessaria non est ista expressio nominis sancti invocationis ipsius Cathedralis simul parochialis; uti etiam id necesse non est, quando parochialis in aliquo loco est unica: tunc enim sufficit dicere: *cum parochialis Ecclesia loci seu oppidi N.* ac ita, etiamsi ipsa parochialis fuerit matrix illius loci. Corrad. *loc. cit. num. 15.*

5. Respondeo tertiò: exprimendum quoque modum Vacationis, ut si vacaverit per obitum; sed quia hoc commune omni beneficio, hac de re alibi. Vide tantisper (qualiter nimirum idipsum exprimendum) apud Corrad. *num. 16. & seq.*

* * *

Questio